

LENGYEL JÁNOS

Történelmi pikantéria 2.

Egy újabb túlvilági konferencia jegyzőkönyve

A nemzetközi helyzet tovább fokozódik. Odaát, az öröklét birodalmában leledző bölcs államférfiak kötelességüknek érzik, hogy tanácsokkal lássák el kései utódaikat, bár az utóbbiak ezt enyhén szólva nem erőltetik. Csakhogy az evilágban mindig akad valami elintézni való, amelynek megoldási módozatait az így-amúgy megdicsőült egykori hírességek túlvilági konferenciája igyekszik kimunkálni. Újabb például az a hír járja, hogy valami büzlik Hungáriában, és a probléma megoldása nem tűr halasztást.

Színhely a már ismert tanácsterem. Középen hatalmas, ovális alakú tárgyalóasztal. A falon világtérkép, rajta piros lámpák jelzik a válságócokat. Hungária fölött vészjóslóan villog a lámpa. A terem üres, a főszereplők még nem léptek színpadra. Boleyn Anna, XVI. Lajos és Kádár János fejvesztés terhe miatt ezúttal távol marad, pedig utóbbi a téma egyik legavatottabb szakértője. De mit lehet tenni, a korral együtt járnak bizonyos nyavalyák: orvosai szerint Kádár vérnyomása eléri az 1956-ot.

Most nyílik a kétszárnyas ajtó. Elsőként egy manó lép be: Rákosi Mátyás. Kimért léptekkel közeleg az asztal felé, többször beletúr dús hajába; túrna, ha volna neki olyan. Így csak húsos ujjai csúszkálnak fénylő koponyáján.

A kopasz kujont követve a többiek is elfoglalják helyüket. Vannak, akik késnek. A díszes társaság éppúgy zsong, mint lyukasórán egy osztálynyi diák. Ennek ellenére a rangidős *Ferenc József* szólásra emelkedik, hogy kijelentse:

– Minden nagyon szép, minden nagyon jó, mindennel meg vagyok elégedve!

Sissi, a felesége (körmeit ráspolyozva):

– Hallgass, Franci! Ha így lenne, most nem lennénk itt. Hungáriában nagy bajok vannak. A druszád nem áll épp a helyzet magaslatán!

Szent István (jobb kézzel áldást osztva a négy égtáj felé, baljával a programfüzetet felnégyelve):

– Szent a lelke mindennek!

Lenin (nem bírván a vérével – ami tudnivalón vörös –, szokásához híven magához ragadja a szót):

– Javaslom, hogy a témában állítsunk fel tényfeltáró bizottságot,

továbbá egy másikat, a feltáró bizottságot felügyelő bizottságot. Mindkettő vezetésére természetesen önmagamot javaslom!

Szavaira senki sem figyel, így a hallgatást – pontosabban: a javaslatát nem érintő párbeszédet – beleegyezésnek veszi, és nekilát kidolgozni az alappontokat. Ez a többiek szerencséje.

Batu kán:

– Majd én rendet teremtek Hungáriában. Egyszer már megtettem, és a problémának írmagja se maradt!

II. Szulejmán:

– Én is kezemben tartottam a dolgokat!

Hunyadi János (a többiekhez):

– Hadd ütém le amaz kontyos fejét. Nyelvét kitepném, hogy azzal uté az nagyharang a delet!

Újra nyílik az ajtó, a terembe *Tito* lép be láncait csörgetve. Szabadkozva foglal helyet, körbehordozza tekintetét. Szemmel láthatóan keres valakit.

– Gondoltam! Mussolini már megint ellógja az ülést.

Marcus Aurelius (hirtelen talpra szökkenve):

– Jöttem, láttam, győztem!

IV. Béla király:

– Ez nem a te szöveged, Marco.

Marcus Aurelius:

– Ja... Bocsika, akkor országomat egy lóért!

III. Richárd (indulatosan felpattanva a székről):

– Ez plágium. Hallatlan! Beperelem a tunikás főszert. Olyan pert akasztok a nyakába, hogy még Petrocelli sem tudja felmentetni!

Marcus Aurelius (bosszúsan):

– Fenébe ezekkel a mondásokkal, mindig összekeverem őket, aztán fizethetem a jogdíjakat!

Szent Johanna (fejét enyhén félrebillentve, szemüvegén át az előtte szólóra meredve):

– Hát ezt alaposan elkúrtad, Marco.

– Nem kicsit – nagyon! – kontráznak kórusban a többiek.

III. Richárd:

– Nem igaz, nincs rajta póló.

IV. Béla (lelkesen):

– Legalább abban merünk nagyok lenni!

Gömbös Gyula (legyintve):

– Na hiszen! Ezzel az ország még nem lesz kint a vízből.

Lenin:

– De elvtársak... – tévedését felismerve, zavartan folytatja: – ... és elvtelenek! Egészen eltértünk a tárgytól. Azért gyűltünk össze, hogy megvitassuk a Hungáriában kialakult helyzetet. Eredményeket kell produkálnunk!

Újfent nyílik az ajtó. *Kun Béla* érkezik, elegáns öltönyben.

– Elnézést! Nagy Feró – na, nem a kiszagda! – nem keresett véletlenül! Állítólag fenemód szeretne beszélni velem.

Szálasi:

–Kitartás! Éljek én!

Rákosi:

– Kenyéren és vízen.

Szálasi:

– Nana, Manókám, csak ne olyan hevesen! Azt már elfelejtetted, mennyi kitűnő szakembert hagytam rád az Andrássy út 60-ban? És a berendezés? Az sem két forint volt!

Rákosi:

– Pojáca!

Megragadja és cibálja Szálasi haját – ez tényleg fobia nála. Csak az ő részéről beszélhetünk hajbakapásról, Szálasinak be kell érnie Rákosi inggallérjával. A kínos huzavona mintegy öt értékes percet vesz el a konferencia időtartamából. *Mátyás király* nem hagyja szó nélkül:

– Ez meg mi? Manók tánca?!

Az ülés méltóságát *Horthy Miklós* menti meg. Kardjával békítőleg az asztalra csap, aztán a teremőrökkel kivezeteti a két szálláscsinálót. Rákosin cafatokban lóg a ruha, Szálasi haja csomókban hever a földön. Horthy makulátlan egyenruhában pózolván – gombjain fehér tengericsikók – a jelenlévőkhöz fordul:

– Hölgyeim és uraim, elnézést kérek a váratlan közjátékért. Mélységesen sajnálom ezt a kellemetlen esetet, de a két fickót már életükben is külön cellába kellett záratnom!

Lenin:

– Mellesleg: Matyinak volt igaza. Ez tény!

Marcus Aurelius:

– Mi ez: bőrfejűek bajtársi szövetsége?

Hruscsov és *Gandhi* egy emberként pattan fel a helyéről. Hruscsov ügyesen levetett cipőjével ütemesen verni kezdi az asztalt, Gandhi viszont azonnal megbocsát. Közben a többiek megállapítják: valami tényleg bűzlik Hungáriában, és nem feltétlenül Hruscsov zoknijai.

Szent Jobanna (dorgáló hangnemben):

– Ejnye, srácok! Mire ez az ideges hangulat? Azok ketten összekapnak, ti ordibáltok, Nyikita meg punk-dobosnak képzei magát. Milyen viselkedés ez? Nem a parlamentben vagytok!

Sissi:

– Úgy van! Jól beszél a francia. Uraim, viselkedjenek!

Hruscsov és Gandhi tündetőleg távozik a teremből. Az ajtónál magukkal sodorják az éppen belépni készülő Mussolinit.

Tito (felháborodottan):

– Na tessék! Megint csak ellógja az ülést. Münchenbe se ment el, inkább a vejét küldte!

II. Rákóczi Ferenc:

– Pedig a kopaszság tiszta haszon. Nem kell sampon, meg hajszárítás. Egy csomó időt megspórolhat az ember.

Sissi:

– Te már csak tudod.

Gömbös Gyula (bosszankodva):

– Mindig eltérünk a lényegtől. Ezek a kommunisták mindent bevetnek, hogy megzavarják a konferenciát. Lenin miért nem ment ki tar fejű kollégájával együtt? Biztosan ez is valami trükk!

Lenin parókát vesz elő a zsebéből és tündetőleg a fejére helyezi.

Kun Béla (szitkozódva):

– Opportunista!

Lenin:

– Jut eszembe, Antall József telefonált és kimentette magát. Hagyott valami üzenetet, de magyarul van, nem tudom elolvasni.

II. Rákóczi (rezignáltan):

– Jellemző. Mindig kihúzza magát a felelősség alól!

Gömbös felhúzza fehér kesztyűjét és átveszi Lenintől a cédulát, felolvassa az üzenetet: *Tetszetek volna forradalmat csinálni. Stop. A. J., Rózsadomb.*

Gömbös (Rákóczinak):

– Ahogy mondod, Ferenc, ahogy mondod!

Sissi:

– Nem sokra jutottunk. Amit mi csinálunk, az sem kisebb böszmeség, mint amit a magyar politikusok művelnek mostanság.

Mátyás király (miután szintén elolvassa az üzenetet):

– Valószínűleg ezt is *Boros* hangulatban gondolhatta. Hiába, nem lehet mindenki *Dávid* a Góliátok között.

IV. Béla:

– Kedves kolléga, bátor cselekedet volt pusztá kézzel megérinteni a papirost. Nem félsz az *Orbán(c)tól*!

II. Rákóczi:

– A jó magyar hazafi *Bokros* teendői mellett is szakít időt a haza sorsának jobbra, ismétlem, jobbra fordítására!

Gömbös:

– Ez jó szöveg ebben a társaságban. Ha jobban körülnézek, legalább négy kétbalkezes alakot látok.

Kun Béla (felfortyanva):

– Tartózkodjunk a személyeskedéstől!

Gömbös (gúnyosan):

– A te esetedben szívesen tartózkodnék, mármint le...

Sztálin:

– Elkéstem, én már letartóztattam. Sose bíztam meg a nyugatiakban, még ha keleti eszméket szajkóztak is!

Hitler:

– Zsugás Vilinek soha nem voltak barátai!

Sztálin (ingerülten, emelt hangon):

– Neked talán igen, féltőkű szobafestő?!

Marcus Aurelius:

– Hogy is írta a koszorús költő: *Talán dűnnyögj egy új mesét, fasiszta kommunizmusét...*

Sztálin:

– Mit böszmélkedtek ezzel a Hungáriával? A magyar kérdés vagonkérdés! Fel kell használni a MÁV járműparkját, és a probléma meg van oldva.

Mátyás király:

– Ez lehetetlen, mert a vasutasok szinte hetente sztrájkolnak. Arról nem beszélve, hogy az összes vasúti kocsi hamarosan valamelyik kohóban végzi.

II. Szulejmán:

– És a kombinók, vagy a HÉV?

Ceausescu:

– Ebben a kérdésben a Román Államvasutak készségesen együttműködik. Valószínűleg Tito elvtárs is hasonlóan vélekedik a jugoszláv, vagyis a montenegrói, akarom mondani: a szerb vasúti kocsikkal kapcsolatban. De azt hiszem, az épp távollévő Beneš elvtárs is szívesen csatlakozik.

Hunyadi János:

– Hej, beste oláh parasztja! Nincs elég lyuk a mellkasodon? Mindjárt az kardommal hasítom ki az kódarabot a szűved helyéről!

Szent Jobanna (szemrebányóan):

– Elég a marakodásból! Más vérét ontanátok, bezzeg a Vöröskereszt véradási felhívására egyikőtök sem jelentkezett!

Szent István:

– Én is ezt cselekedném. Mi, szentek, tartsunk össze. Az ellenség utolsó szívdobbanásáig!

Vágott szemű, keleties rubázatú férfi – aki eddig hallgatagon figyelte az eseményeket –, mennydörgő hangon:

– Te csak hallgass, pápa talpnyalója! Én, *Árpád vezér*, a szemedbe mondom: Kereszt Úr nevében te kezdéd rabigába hajtani a magyart. Te tagadád meg a Hadak Urát és az ősoket. Idegeneket hívtál az Uruszágba, hogy aztán kitűrjék az magyart honából. Utódaid híven bevégzik, amit te elkezdted. Ha jót akarsz, hát hallgass, és segíts levenni az magyarságról az nehéz keresztet, amit balsors képében a vállára raktál!

Rákóczi, Mátyás király, Gömbös, Horthy, Sissi és Hunyadi feláll, hogy eleget tegyen Árpád fejedelem felszólításának, aki közben kibontotta piros-ézüst sávós lobogóját.

Sztálin:

– Fasiszta!

Tito:

– Hungarista!

Kun Béla:

– Antiszemita!

Lenin:

– Rasszista!

Árpád:

– Nem értem azt, mit ocsmány ajkatok kiejt. Csak azt tudom, hogy népem, akit én vezettem e szomorú földre, segítségért kiált. Csabára hiába vár, Attilát nem érem el, Vajk már megtette, amit tőle elvártak...

Gömbös (eltűnődve):

– Talán mégse kellene rögtön a turáni átokról beszélni. Sztálin nem is mond hülyeséget. Ötlete kivitelezhető, csak változtatni kell rajta.

Horthy (döbbenet):

– Miről beszélsz? Kérlek, fejtsd ki világosan!

Mindenki Gömbösre figyel.

Gömbös:

– Ha egy csapatnak nem megy, akkor az edzőt menesztik, nem a játékosokat. Tehát...

Mátyás:

– Tehát? Beszélj már világosabban, Gyulám!

Gömbös:

– Nem a magyar nemzetet kell bevagyonírozni, hanem a (félre)vezetőit! Akik válságba sodorták az országot, ma is a nemzet sírját ássák!

Marcus Aurelius:

– Ebben az esetben a teremben lévők közül is jó néhányan csomagolhatnak!

IV. Béla király nagyot nyel, zavartan tekintget körül. Szent István némán és mereven bámulja az asztalt. Az öreg tengerész is mélyen elgondolkodik, mint a jelenlevők többsége. Ezért nem veszik észre, hogy néhányan sietve távoznak: Kun Béla verejtékező homlokát vörös kendővel törölgetve nyomul a kijáráthoz, Ceausescu Titót félrelökve tör utat magának a menekülést jelentő ajtó felé, Sztálin csonka kezét a zubbonyába rejtve a hátsó kijáraton át távozik. Ferenc Józsefnek ez már a koránál fogva is lassabban megy. Végül a felesége megszanja, és egy jól irányzott rúgással kipenderíti a helyiségből.

Az elmélkedés csendjét végül Árpád mennydörgő hangja töri meg:

– Fel a fejjel! Még nem vezett el minden. Mutassuk meg, mi a magyar virtus! Ha már kései leszármazottaink képtelenek erre!...

A jelenlevők határozati javaslatnak minősítik Árpád szavait, de széttárt karral, csalódottan veszik tudomásul: megsértődött potentát-cimboráik csoportos távozása miatt a konferencia határozatképtelen.

